

11.5.2026

YLÖJÄRVI

Mäkkylä löytöpaikan tarkastus 2026

Tilaja:
Ylöjärven kaupunki

Toteuttaja:
Heilu Oy

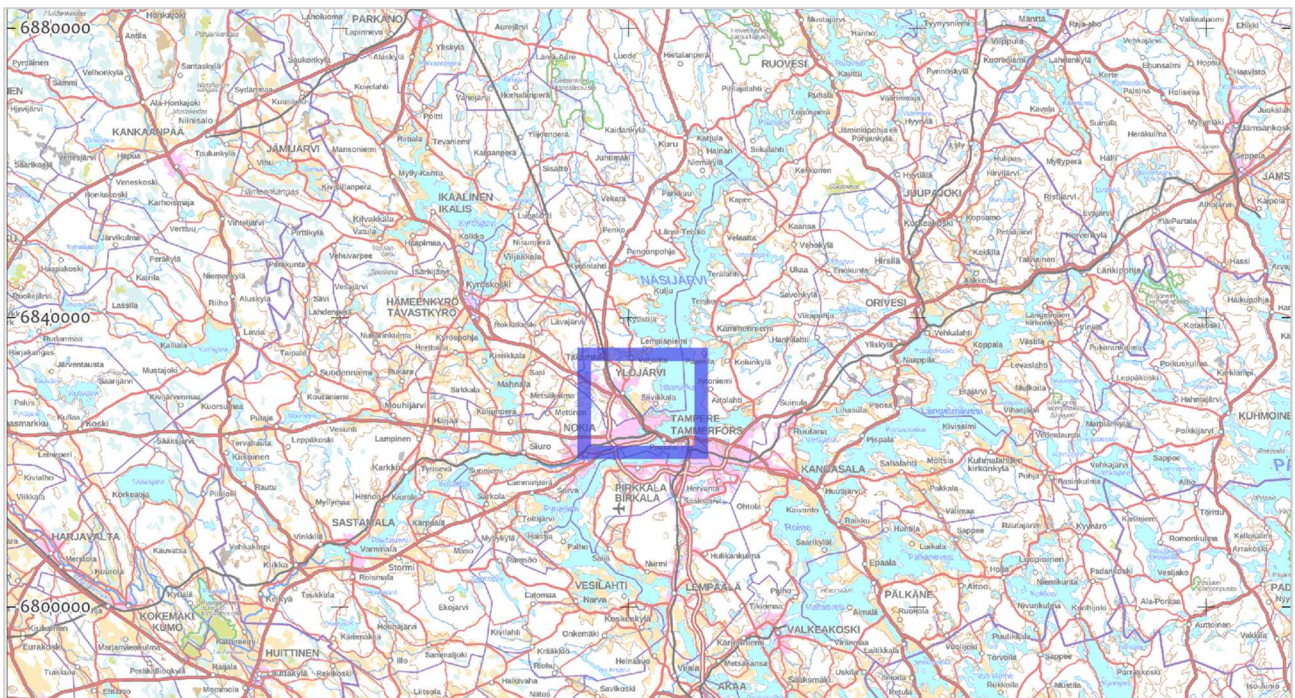
YLÖJÄRVI Mäkkylä

löytöpaikan tarkastus 2026

Tiivistelmä

Ylöjärven kaupungilla on käynnissä Mäkkylänrinteen alueen osayleiskaavahanke. Hankealueen pellosta on löydetty ns. kansalaislöytönä vuonna 2025 vanha rautaveitsi.

Heilu Oy toteutti veitsen löytöpaikan arkeologisen tarkastuksen toukokuussa 2026. Tarkastuksen aikana alueelle kaivettiin viisi koekuoppaa sekä tehtiin metallinetsintää. Paikalta ei havaittu merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä.

Kartta 1. Lähestymiskartta. Hankealue sijoittuu sinisellä rajatulle alueelle.

Sisällysluettelo

1. Johdanto	3
2. Alueen lähtötiedot	4
3. Tutkimusmenetelmät ja havainnot	6
4. Yhteenveto	9
Lähteet.....	9

Arkistotiedot

Tutkimustyyppi:	Arkeologinen inventointi
Tutkimuksen tekijä:	Heilu Oy / FM Maria Södö ja FM Kalle Luoto
Kenttätyöaika:	6.5.2026
Tutkimusten rahoittaja:	Ylöjärven kaupunki
Lähialueen aikaisemmat tutkimukset:	Inventointi 1990 Mirja Miettinen & Pekka Miettinen Inventointi 2000 Vadim Adel Inventointi 2019 Kalle Luoto & Emmi Oksanen Inventointi 2021 Kalle Luoto
Aikaisemmat löydöt:	Rautaveitsi (ILM 33857)

Kansikuva: Näkymä veitsen löytöpaikalle Vaasantien ja Mikkolantien välisellä peltoalueella. Luoteeseen.

Taustakartat Maanmittauslaitoksen karttakuvapalvelusta (WMTS) 5/2026, ellei toisin mainita. Käytetty koordinaatisto ETRS-TM35FIN, korkeus N2000.

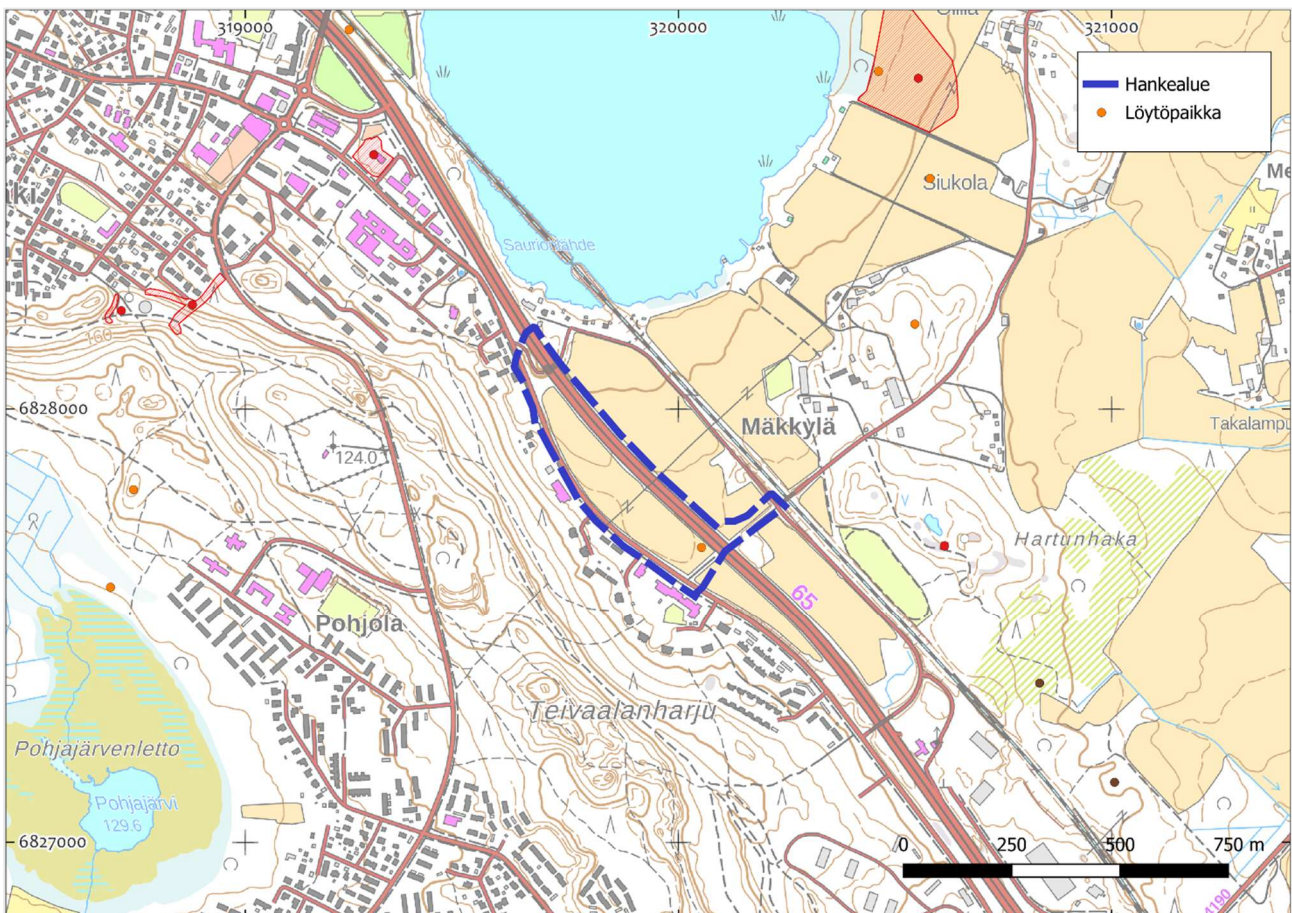
Raportin kuvat Maria Södö.

1. Johdanto

Ylöjärven Teivo-Mäkkylän Mäkkylänrinteen alueella on käynnissä osayleiskaavoitus. Alueellinen vastuumuseo on antanut hankkeesta lausunnon (12.2.2026, diar. 2/2026), jonka mukaan alueelta vuonna 2025 löydetyn rautaveitsen löytöpaikalle tuli tehdä tarkastus.

Heilu Oy / FM Maria Södö ja FM Kalle Luoto tekivät veitsen löytöpaikan tarkastuksen 6.5.2026. Tarkastuksen tavoitteena oli selvittää, liittyykö veitsen löytöpaikka kiinteään muinaisjäännökseen tai muuhun arkeologiseen kulttuuriperintöön. Tarkastuksen suunnitteluun ja raportin kirjoittamiseen osallistui FM Teemu Tiainen.

Veitsen löytöpaikkaa ei ole muinaisjäännösrekisterissä (kyppi.fi), eikä sillä siten ole muinaisjäännöstunnusta. Ko.esinelöydön tarkemmat tiedot ovat Museoviraston ylläpitämässä Ilppari ilmoituspalvelussa (ILM 33857). Saatavilla olevien tietojen perusteella pellostä löydetty rautaveitsi on yli sata vuotta vanha, mutta sen tarkempi ikä oli hankalasti arvioitavissa.

Kartta 2. Hankealueen rajausta on esitetty sinisellä katkoviivalla. Löytöpaikka on merkitty hankealueelle oranssilla pisteellä. Lähialueen tunnetut arkeologiset kohteet on esitetty erivärisin pistein.

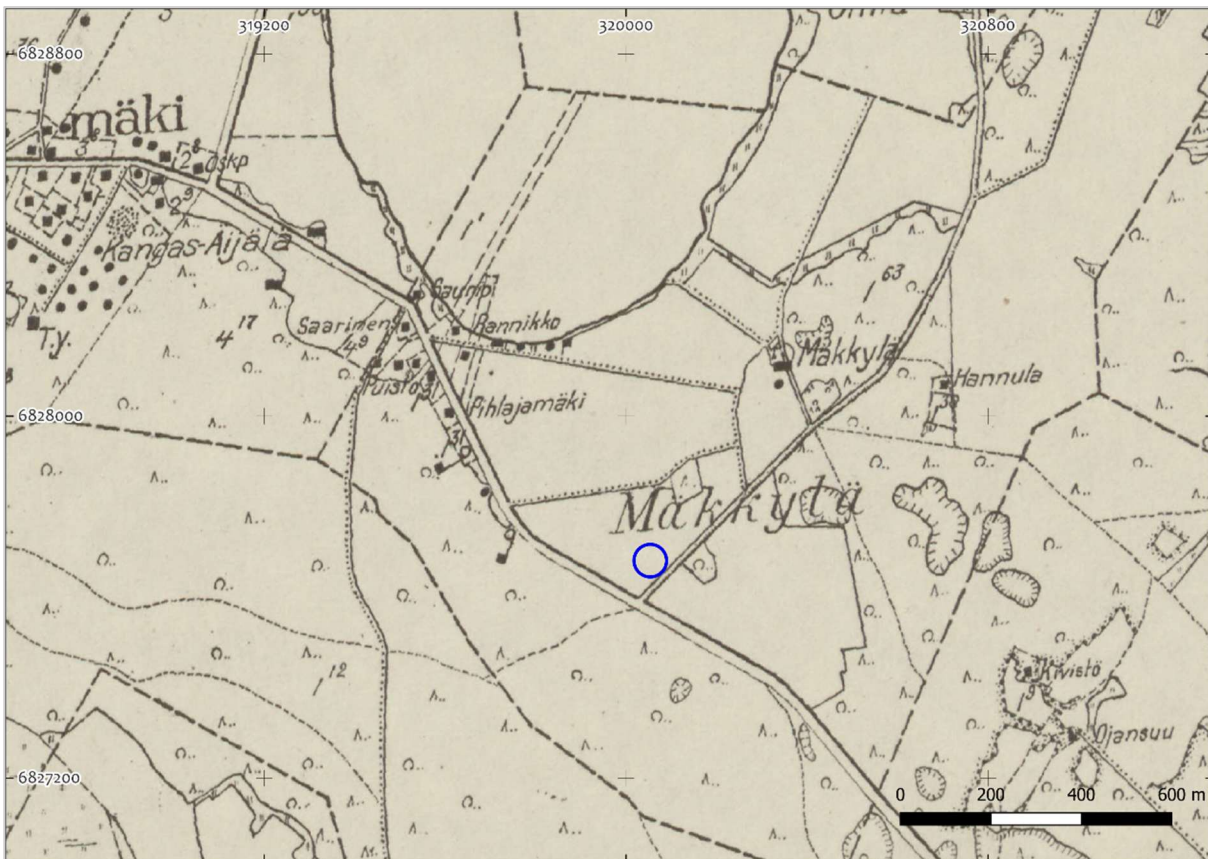
2. Alueen lähtötiedot

Tarkastuksen kohteena oleva löytöpaikka sijaitsee Ylöjärven keskustan kaakkoispuolella, noin kaksi kilometriä Tampereen kaupungin rajalta, Vaasantien ja Mikkolantien peltoalueella. Löytöpaikka on tasaista ja piirteetöntä peltoa, maastonkorkeudeltaan noin 128 m mpy.

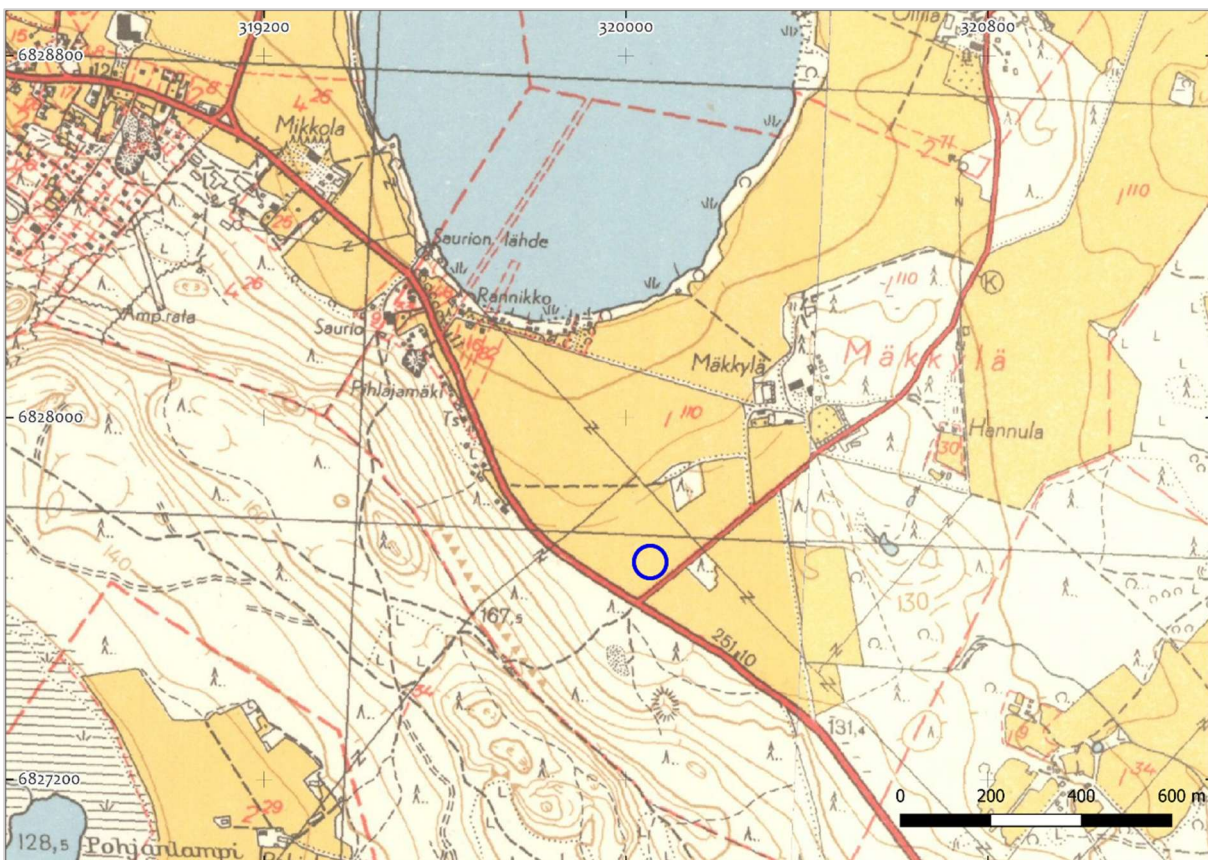
Peltoalueelta ei tunneta muinaisjäännöskohteita. Veitsen löytöpaikkaa oleva lähin kiinteä muinaisjäännös on ajoittamaton kivirakenne (Hannula, muinaisjäännöstunnus 1000046612), joka sijaitsee noin 550 metriä löytöpaikalta itään. Valtaosa Ylöjärven alueen esihistoriallisista muinaisjäännöksistä sijaitsee Näsijärven tai siihen laskevien vesistöjen rannoilla sekä rantarinteillä. Löytöpaikan pohjoispuolella sijaitsevan Keijärven länsirannalla on ollut asutusta varmuudella jo rautakaudelta lähtien. Mikkolan kalmisto (mj-tunnus 980010024) sijaitsee noin 1,1 kilometrin päässä löytöpaikalta. Keskiajalla Ylöjärven asutus vakiintui alueen vesistöjen äärelle. Löytöpaikka sijaitsee Mäkkylän (Mäkikylän) keskiaikaisen kylän mailla. Alue on otettu peltokäyttöön 1800- ja 1900-lukujen taitteessa. Mäkkylän tilalta on johtanut asfaltoitu ja koivujen reunustama tie Mikkolantielle. Veitsen löytöpaikka sijaitsee lähellä säilynyttä vanhaa tienpätkää. Mäkkylän alueen vesistö- ja käyttöhistoria on selvitetty laajemmin Heilu Oy:n alueen aikaisemmissa tutkimusraporteissa Luoto (2021) sekä Luoto ja Oksanen (2019).

Kartta 3. Löytöpaikka vuoden 1909 Senaatin kartalla. Löytöpaikka on merkitty sinisellä ympyrällä.

Kartta 4. Alue vuoden 1946 pitäjänkartalla. Löytöpaikka on merkitty sinisellä ympyrällä.

Kartta 5. Alue vuoden 1960 peruskartalla. Löytöpaikka on merkitty sinisellä ympyrällä.

3. Tutkimusmenetelmät ja havainnot

Ennen maastotarkastusta perehdyttiin alueen historiaan ja asutuksen kehitykseen vanhojen karttojen, ilmakuvien, 5p laserkeilausaineiston ja aikaisempien tutkimusten pohjalta. Aluetta kuvaavat historialliset kartat 1600–1900-luvuilta haettiin Kansallisarkiston Astia-verkkopalvelusta sekä Maanmittauslaitoksen Vanhat painetut kartat-verkkosivustolta. Arkeologisten tutkimusten inventointiraportteja haettiin Museoviraston ylläpitämästä Kulttuuriympäristön palveluikkunasta (www.kyppi.fi) ja 5p laserkeilausaineisto (05/2026) Maanmittauslaitoksen Karttapaikka-palvelusta.

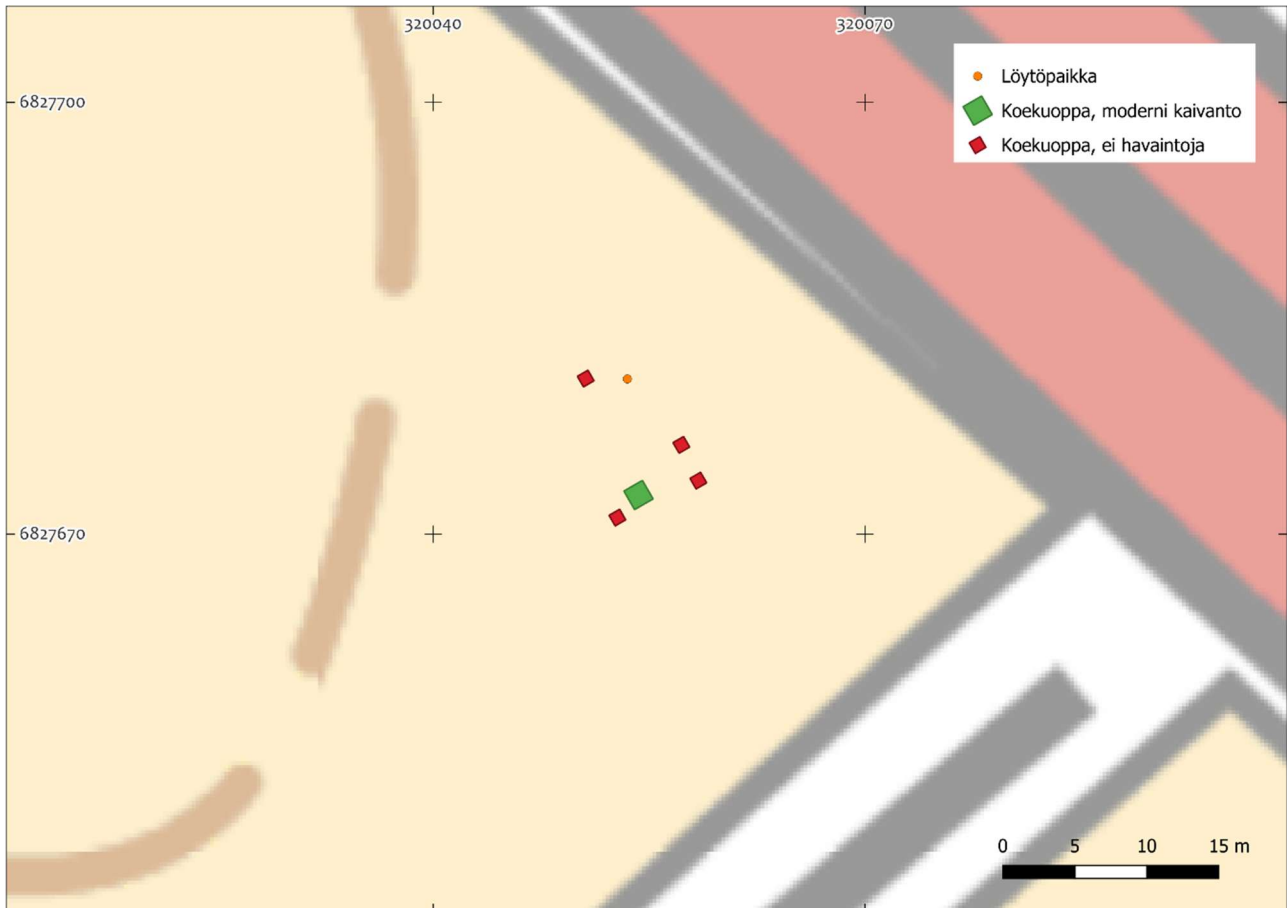

Kuva 1. Alueen havainnointia hankaloitti pellon aluskasvillisuus. Kuvassa lapio osoittaa ensimmäisen koekuopan sijaintia. Takana sijaitsee koivujen reunustama vanha tie. Kaakkoon.

Löytöpaikka tarkastettiin noin 25 * 25 metrin kokoiselta alueelta silmämääräisesti sekä metallinilmaisimella. Paikan pintapöiminta ei ollut mahdollista, koska pellon aluskasvillisuus peitti maanpinnan käytännössä täysin. Alueelle kaivettiin yksi suurempi koekuoppa (55 * 60 cm) sekä neljä pienempää koekuoppaa (noin 40 * 40 cm). Inventoinnissa tehty havainnot dokumentoitiin valokuvin ja muistiinpanoin. Koekuoppien sijainnit tallennettiin käsiGPS-paikantimilla (Garmin Montana 610, tarkkuus +/- 5–10 m).

Tarkastettava alue sijaitsee viljellyn peltoalueen kaakkoislaidalla. Maalaji pellossa on hiesuahietaa ja sen muokkauskerros on noin 30 cm paksu. Muokkauskerroksesta havaittiin tiilenpalasia, hiilihippuja sekä tasolasia. Metallinilmaisimella havainnoitiin modernia roskaa, kuten pullonkorkki, työkoneen osa sekä tupakka-askin folio.

Alueelle kaivettiin viisi koekuoppaa. Koekuppien sijainti on esitetty kartassa 6. Ensimmäisestä paikalle kaivetusta koekuopasta (merkitty karttaan vihreällä) tehtiin havainto modernista jyrkkäräjäisesta kaivannosta (ks. kuva 2). Muista koekuopista (merkitty karttaan punaisella) todettiin ruskean muokkauskerroksen alta puhdas kellertävä hiekkamaa (ks. kuva 3).

Kartta 6. Alueelle kaivetut koekuopat. Löytöpaikka on merkitty oranssilla pisteellä.

Kuva 2. Koekuopasta yksi havaittiin sekoittuneita maakerroksia 65 cm:n syvyyteen saakka.

Kuva 3. Alueelle kaivetut neljä kauppaa olivat maakerrosten osalta identtisiä. Noin 30 cm:n peltokerroksen alla havaittiin puhdas hietä.

4. Yhteenveto

Mäkkylänrinteen löytöpaikalle (vähintään 100 v vanha rautaveitsi) tehdyn tarkastuksen aikana paikalta ei todettu kiinteää muinaisjäännöstä.

Maria Södö

Tampereella 11.5.2026

Lähteet

Tutkimusraportit: (<https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/portti/read/asp/default.aspx>)

- Adel, Vadim 2000. Ylöjärvi. Arkeologinen perusinventointi. Maakunnallinen yksikkö, Tampereen museot.
- Luoto, Kalle 2021. Ylöjärvi. Teuvo-Mäkkylän osayleiskaavan arkeologinen inventointi. Heilu oy.
- Luoto, Kalle & Oksanen, Emmi 2019. Ylöjärvi. Mäkkylä. Arkeologinen inventointi 2019. Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy.
- Miettinen, Mirja & Miettinen, Pekka 1990. Ylöjärvi. Inventointi 1971.

Kartat:

Kansallisarkisto: (<https://astia.narc.fi/uusiastia/>)

- Maanmittauslaitoksen historiallinen kartta-arkisto (kokoelma):
 - o Ib.* Senaatin kartasto. XXIII-XXIV 22-23 [Kuru] (--). Kansallisarkisto. Viitattu 4.5.2026. (v. 1911)

Maanmittauslaitos:

Vanhat painetut kartat- latauspalvelu: (<https://vanhatpainetutkartat.maanmittauslaitos.fi/>)

- Pitäjänkarta 5:51/21 Hämeenkyrö, Ylöjärvi, Nokia, Tampereen kaupunki, v. 1946
- 2123 06 Ylöjärvi, v. 1960
- 2123 09 Ylöjärvi, v. 1960